

Pvm	Liite nro
9.12.27 KH	279

MTK- Rautalampi on huolissaan maatalousyritysten toimintaedellytyksistä ja haja-asutusalueen huomioinnista kunnan päätöksen teossa

Rautalammin kunta mainostaa itseään yrittäjäystävällisenä kuntana. Miten tämä näkyy kunnassa toimiville maatalousyrityksille tai yrityksille yleensäkin? Kuntastrategiassa mainitaan: elinkeinorakenteen muutokset – maatalouden haasteet. Miten Rautalammin kunta ottaa päätöksenteossaan huomioon maatalousyritykset ja miksi niitä olisi tärkeä huomioida?

Jos mietitään maatalousyritysten vaikutusta kunnan talouteen ja elinvoimaan niin tässä muutamia mainitsemisen arvoisia seikkoja:

- Rautalammissa toimii yli 25 maatalousyritystä, joissa on vähintään yksi päätoiminen maatalousyrittäjä ja joiden liikevaihto on vähintään 100.000 €
- isoimmilla karjatililla liikevaihto yrittäjää/työntekijää kohti on 250.000–300.000 €, tämä on hyvä luku, kun sitä verrataan mihin tahansa muuhun toimialaan.
- toimivat karjatilat työllistävät maatalouslomittajia ja muutamalla tilalla on myös ulkopuolinen tilatyöntekijä, marjatilat taas tarvitsevat runsaasti kausityövoimaa
- toimivat karjatilat takaavat varmaa työtä kunnan eläinlääkärille.
- tilat käyttävät runsaasti paikallisia palveluja (kaivinkonetyöt, sorantoimittajat jnc)
- tilat, jotka ovat investoineet tuotantorakennuksiin maksavat paljon myös kiinteistövero, sille ei koeta saatavan vastinetta.
- useilla tiloilla on myös liitännäiselinkeinoja ja toimintoja, jotka ovat välttämättömiä, kun ajatellaan haja-asutus alueella asumista tai mökkeilyä. Näistä voidaan mainita esim. taksipalvelut, lumenauraus ja teiden kunnossapito, tieisännöinti, rakennuspalvelut ja vaikka ihan vain vapaa-ajan asukkaiden auttaminen.
- maatalousyrityksessä yksityinen elinkeinonharjoittaja maksaa veronsa suurimmasta osastaan tulojaan palkansaajien tuloveroasteikon mukaan ja poikkeuksetta siihen kuntaan, jossa toimii.

Maatilojen toiminnan kautta suoraan tai välillisesti, Rautalammin kunnalle tulee edelleenkin melkoinen potti kunnallis- ja kiinteistövero. Lisäksi toimivat maatalousyritykset mahdollistavat ja helpottavat monella tapaa maaseudulla vakituista ja vapaa-ajan asumista.

Kunnan tulevaisuuden kannalta erittäin tärkeää, että mahdollisimman moni näistä yrityksistä jatkaisi toimintaansa tulevaisuudessa ja tiloille löytyisi innokkaita jatkajia sitä mukaa kun nykyiset yrittäjät eläköityvät.

Miten kunta sitten ottaa nämä yritykset huomioon päätöksenteossaan ja millaista vastinetta maksamilleen veroille yritykset saavat? Viimeisten vuosien aikana Rautalammin kunta on karsinut lähestulkoon kaikki avustukset ja tukimuodot, joita se aiemmin tarjosi maatalousyrityksille. Näitä ovat olleet mm. maksullisen lomituksen kuntatuki, kunnan maksama osuus viljavuusanalyysien kustannuksista ja kotihoidon kuntalisän lakkautus. Lisäksi yksityisteiden avustus, joka usein on ainut konkreettinen vastine tilojen maksamalle kiinteistöverolle, on joka vuosi lakkautusuhan alla. Avustus tai tuki antaa saajalle edes tunteen, että hän saa maksamilleen veroille vastinetta.

Puolet maataloista sijaitsee Kerkonkosken ympäristössä

Olisi tärkeää, että kunta päätöksenteossaan huomioisi Kerkonkosken alueen palveluiden säilymisen ja alueen kehittämisen edelleen. Toimiva päivähoito kohtuullisen matkan päässä on tärkeä asia karjataloille.

Samoin, jos ajatellaan miten yrittäjät pitävät huolta kunnostaan ja jaksamisestaan, paljon todennäköisemmin tulee talvella lähdettyä luistelemaan tai hiihtämään jos nämä mahdollisuudet löytyvät kohtuullisen matkan päästä.

MTK-Rautalampi pyytää päätöksen teossa laaja-alaista ajattelua ja vaikutusten arviointia, miten päätös vaikuttaa kunnan elinkeinorakenteeseen. Rautalammille on haasteellista saada uusia yrityksiä ja työpaikkoja. Siksi on tärkeää pitää kiinni nykyisistä ja taata niille mahdollisimman hyvä toimintaympäristö toimialasta riippumatta.